

Universiteit
Leiden
The Netherlands

"Toen de deuren voor ons open gingen in D.C." studiereis Washington D.C., 28 april - 5 mei 2008

Thon, M.

Citation

Thon, M. (2008). "Toen de deuren voor ons open gingen in D.C.": studiereis Washington D.C., 28 april - 5 mei 2008. *Bestuurskundige Berichten*, 23(3), 26-28. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211727>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211727>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

“Toen de deuren voor ons open gingen in D.C....”

Studiereis Washington D.C., 28 april - 5 mei 2008

Door Marjolein Thon

04.00, Nederlandse tijd. Het is nog vroeg als de eerste Washington reizigers zich melden op Schiphol. Een lange vlucht in het vooruitzicht, maar iedereen heeft er zin in. Na een korte stop in Frankfurt, waar ook het tweede deel van de groep deelnemers zich bij de groep aansluit, wordt er met zijn allen koers gezet naar Washington. De vlucht verloopt perfect en na een klein oponthoud bij de douane zijn we dan eindelijk in Amerika!

Om acht uur Amerikaanse tijd druppelen alle deelnemers van de reis langzaam het hostel binnen. Na een snelle kamerindeling en het uitdelen van de sleutels vertrok iedereen richting zijn of haar kamer en was de avond verder vrij.

Sommigen haptten nog even snel een hamburger van McDonald's weg,

“We stonden immers precies op de plek waar één van de United vliegtuigen zich het gebouw in had geboord.”

terwijl anderen meteen het bed in doken.

Dinsdag 29 april, de wekker ging en het was tijd om Washington te gaan ontdekken! Vandaag stonden het Pentagon, de George Mason University en de Washington Nationals op het programma. De dag begon vroeg, om half negen vertrokken we vanaf het hostel naar de metro. Dankzij de jetlag waren veel deelnemers al vroeg uit de veren en begon de dag enigszins fris. De eerste excursie van de dag vond plaats in het Pentagon. Om het Pentagon binnen te mogen werden wij onderworpen aan een strenge controle. Nadat we de beveiligingsprocedure succesvol

doorlopen hadden werden wij opgewacht door twee gidsen, beiden leden van de National Capital Region's Military Ceremonial Units, zij gaven ons een tour door het gebouw. Met af en toe een echte Amerikaanse opmerking of grap tussendoor had eigenlijk niemand door dat we een afstand van maar liefst 2,5 km hadden afgelegd. Tijdens de tour kwamen wij onder andere terecht bij het 11 september monument. Er werd een kleine toelichting gegeven op de gebeurtenis van die dag en de herdenkingskapel maakte veel indruk. We stonden immers precies op de plek waar één van de United vliegtuigen zich het gebouw in had geboord. Een moment van verbijstering en verdriet was duidelijk voelbaar.

Vervolgens vertrokken we naar de George Mason University alwaar we

werden verwelkomd door Dr. Riggle van de School for Public Policy. Allereerst kregen we de gelegenheid om een lunch te kopen zodat iedereen er weer voor drie uur tegenaan kon. Het middag programma bestond uit twee lezingen. De eerste lezing werd verzorgd door de ASPA, 'American Society for Public Administration'. De Senior Director van de ASPA, Matt Rankin, gaf een introductie in de werkzaamheden van ASPA. Hierbij kwam de rol van deze organisatie in de Amerikaanse publieke sector aan bod. De ASPA is een vereniging van ruim 9000 ambtenaren uit de gehele Verenigde Staten. De voornaamste rol van ASPA is om dialoog tussen

ambtenaren te organiseren. Jaarlijks worden er diverse conferenties gehouden om de nijpende problemen van de publieke sector te bespreken. Na een korte pauze volgde het tweede deel van de excursie. Professor Riggle van de George Mason University gaf een lezing met als thema: 'The Introduction of American Culture and Politics'.

Na een geslaagde eerste excursiedag is ook de avond niet onopgemerkt voorbij gegaan. Rond een uurtje of zeven kwamen we aan bij het gloednieuwe honkbal stadion van de Washington Nationals. De Nationals, zoals ze kortweg worden genoemd, speelden tegen de Atlanta Braves. Volgens de Amerikaanse media zou het een spannende wedstrijd worden en we zaten dan ook vol spanning te wachten op de tribune. Vanuit een prachtige plaats op de tribune hadden we een fantastisch uitzicht over het veld. De bouw van het stadion kostte maar liefst 611 miljoen dollar, met die gedachte in het achterhoofd werd het alsmaar mooier om naar de wedstrijd te kijken en vergaten we na een uur de enorme kou van die avond. De wedstrijd eindigde uiteindelijk in een verdiende 6-3 overwinning voor de Washington Nationals. Deze prachtige wedstrijd heeft heel wat honkbal ballen, Nationals truien en petten opgeleverd aan de deelnemers.

Na een nacht goed slapen werden de eerste indrukken van Washington verwerkt en moest men zich klaar maken voor de tweede dag. Iedereen verscheen weer netjes in pak (of een rokje met een blouse) en de bekertjes koffie en muffins van Starbucks werden in het hostel genuttigd. Het beloofde een lange dag te worden en

bij een enkeling kon de vermoeidheid niet meer onderdrukt worden. Toch werd alle moed bij elkaar geraapt en om half tien arriveerden we bij het Supreme Court. De twee uur durende excursie werd afgetrapt door een lezing verzorgd door Supreme Court fellow Caroly Dubay. Zij gaf een inleiding in het rechtssysteem van de Verenigde Staten. Hierbij ging ze in op het verschil tussen het federale recht en het recht van de staten van Amerika. Na de lezing kregen we een rondleiding door het gebouw. Om 12 uur verlieten wij het Supreme Court en werd er geluncht in de cafetaria van Brookings Institution waar onze volgende excursie plaats vond. Iedereen kon zijn gang gaan tijdens de lunch en de bakjes met salades werden gevuld, maar ook de hamburgers, gebakken eieren en warme broodjes met vlees gingen over de toonbank. Het was inmiddels duidelijk dat je in Amerika werkelijk alles kan krijgen wat je maar wil; toch was een broodje van acht dollar soms even schrikken.

De Brookings Institution is een bekende denktank en wordt

“De eerste ontmoeting was met professor dr. Galston, voormalig adviseur van President Clinton.”

beschouwd als de ideologische tegenhanger van de conservatieve American Enterprise Institute van Ayaan Hirsi Ali. Na een lading extra stoelen bijgeschoven te hebben, had uiteindelijk iedereen een zitplaats in een imposante doch kleine ruimte. De eerste ontmoeting was met professor dr. Galston, voormalig adviseur van President Clinton. Op Brookings Institution doet hij voornamelijk onderzoek naar binnenlandse politiek, politieke campagnes en verkiezingen. De tweede spreker van de middag was Ambassadeur Cynthia P. Schneider. Tussen 1998 en 2001 was zij de Ambassadeur van de VS in Nederland. Tal van vragen kwamen aan bod waaronder over haar betrokkenheid bij de Hillary campagne voor de

presidentsverkiezingen. Toen de excursie op Brookings rond een uur of zes tot een einde kwam, had iedereen 's avonds vrij. In groepjes ging men uit eten en in het café werd nog een biertje gedronken als afsluiter van de dag. Helaas bleef het voor de minderjarige onder ons (< 21, volgens Amerikaanse begrippen dus...) bij een onbescheiden refill-beker Coca Cola. Het was in Nederland die dag Koninginnedag en ook in Washington werden 's avonds de oranje attributen uit de koffers gehaald.

Het was donderdag 1 mei 6:30 a.m. en in kamer 607 ging de wekker al af. Ook de andere deelnemers werden gewekt maar het duurde aanzienlijk langer dan normaal voordat er eindelijk een respons kwam. Misschien was 6:30 voor de meesten toch echt een uur te vroeg... Na een moeizame start lukte het iedereen toch om rond half acht in de hal van het hostel te staan. De ochtend begon met een bezoek aan the House of Representatives. Een paspoort was vereist en wonder boven wonder had werkelijk iedereen zijn paspoort mee! Eenmaal door de veiligheidsbarrières heen, konden we ons opmaken voor het eerste gesprek. De in Nederland geboren Republikein Peter Hoekstra verwelkomde ons in zijn persoonlijke werkruimte. Het was duidelijk dat deze ruimte niet helemaal voorbereid was op een groep van 36 studenten, maar met wat passen en meten was iedereen binnen. Congreslid Hoekstra vertegenwoordigt het 2e District van Michigan in de House of Representatives sinds 1993.

Vanaf 2004 is Hoekstra voorzitter van de 'House Permanent Select Committee on Intelligence'. Hiermee heeft hij een uitermate prominente rol bij discussies

over de oorlog tegen terrorisme en de rol en middelen van de inlichtingendiensten.

Bij de mensenrechtensituatie en de rechtsgang op Guantanamo Bay werd lang stilgestaan. De meningsverschillen tussen leden van de B.I.L. en Peter Hoekstra waren duidelijk voelbaar, dit leidde dan ook tot interessante discussies. Voordat we door zouden gaan naar ons volgende gesprek kregen we een rondleiding door het Capitool. Uiteraard bezochten we de plenaire vergaderzaal van het Congres waar

“De meningsverschillen tussen leden van de B.I.L. en Peter Hoekstra waren duidelijk voelbaar...”

op dat moment een debat gaande was over gentechnologie. Na rustig te hebben rondgewandeld in de lobbies van het Congres, hervatten we het inhoudelijke programma met een ontmoeting met de Democraat Jim McGovern. McGovern begon met een korte presentatie van zijn achtergrond en werkzaamheden. Hij vertegenwoordigt het 3de District van Massachusetts sinds 1997. Naast het vertegenwoordigen van zijn district, maakt McGovern zich hard voor de mensenrechten wereldwijd. Nadat het ochtendprogramma aardig uitgelopen was, moesten we ons snellen naar het IMF (International Monetary Fund). Tijd voor een relaxte lunch was er helaas niet, dus werden twee 2-Go tenten bestormd... Ietwat aan de late

kant arriveerden we dan eindelijk bij het IMF alwaar uitvoerend directeur Age Bakker op ons stond te wachten. De heer Bakker heeft onder andere voor De Nederlandse Bank gewerkt en is gastprofessor aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. Ook heeft hij geholpen bij het voorbereiden van de introductie van de Euro in het Nederlandse financiële systeem. Bakker gaf een lezing over zijn werkzaamheden binnen het IMF en de rol van deze internationale organisatie in de wereld. Rond kwart over drie was de excursie tot zijn eind gekomen en was iedereen vrij tot vijf uur 's middags.

Het was een warme dag en velen van ons gingen dan ook heerlijk relaxen in het park. Ook werd er even wat gegeten en gedronken, hierbij werden onder andere bakken met ijs gevuld waar je 'U' tegen kon zeggen.

Om kwart over vijf vertrokken we met z'n allen richting de residentie van de Nederlandse Ambassade. Hier was een ontmoeting geregeld met de tweede man van de ambassade, de heer Van Rijssen. Het was prachtig weer geweest die dag en er was een receptie voor ons geregeld in de tuin. We werden hartelijk verwelkomd met een hapje en een drankje en de heer en mevrouw Van Rijssen maakten met de meeste deelnemers een gezellig praatje. Na ongeveer een half uur voegde professor Dykstra zich aan het gezelschap toe. Hij zou

Zijn eerste zin was: "Ik hoef u waarschijnlijk niet te vertellen wie ik ben."

tevens ons de dag erna een lezing geven over crisismanagement aan de George Washington University. Er waren ook enkele stagiaires aanwezig die ons met veel plezier vertelden over het werk dat ze deden bij de ambassade. Er werd volop genoten van de drankjes en hapjes en het uur dat volgde hebben we het goed naar onze zin gehad. Rond half negen was het tijd om weer te gaan.

Vrijdag was alweer de laatste echte excursiedag van de week, maar gelukkig hoefden we eens niet vroeg op te staan dit keer. Uiteindelijk stond iedereen om vijf voor elf weer fris en fruitig voor de deur van de **George Washington University**. Hier stond een lezing door professor Dykstra over crisismanagement op het programma. Als leidraad in deze lezing gebruikte Dykstra de ramp met orkaan Katrina in New Orleans (ook wel uit te spreken als "N'Orleans"). Na deze zeer boeiende lezing nam hij ons mee naar de National Press Club waar wij ons konden opmaken **"We kregen een lezing van professor Michael Lipsky..."**

voor misschien wel de lekkerste en chicste lunch die ons deze week werd voorgeschoteld. Nadat we onze buikjes rond hadden gegeten vervolgden we onze tocht naar het kantoor van de Wereldbank, waar we met de heer Wijffels een afspraak hadden. Zijn eerste zin was: "Ik hoef u waarschijnlijk niet te vertellen wie ik ben." Thema's als de voedselcrisis, de lage dollarkoers, maar ook de kwestie-Wolfowitz passeerden de revue. Heel boeiend om van deze man te horen wat hem allemaal bezighoudt als vertegenwoordiger van dertien landen bij de Wereldbank.

Als klap op de vuurpijl kregen we aan het einde van de middag nog een lezing van professor Michael Lipsky aan de **Georgetown University**. Voor ons als bestuurskundestudenten was dit uiteraard een hoogtepunt, ondanks de vermoeidheid die er nu echt bij iedereen was ingeslopen. Na een inleiding over zijn huidige onderzoeken, werd er natuurlijk veel aandacht besteed aan zijn boek 'Street Level Bureaucracy' uit 1980. Lipsky hield verder een pleidooi voor meer efficiëntie in overheidsorganisaties, wat leidde tot interessante vergelijkingen tussen de West-Europese en Amerikaanse bestuursstijlen. Na een signeer- (jaja, een enkeling had z'n studieboek meegenomen...) en fotosessie was de tijd aangebroken om naar de

Nederlandse ambassade te gaan voor het grote Koninginnedag feest. Het volkslied, bitterballen, kaassoufflés en draaiorgelmuziek maakte duidelijk dat het om een gezellig Nederlands feestje ging. Na afloop van deze onvergetelijke avond werd er nog lekker tot de kleine uurtjes door gefeest in downtown D.C.!

In het weekend stonden de musea van Washington op het programma. De zaterdagochtend was vrij, maar om half twee moest iedereen bij de **National Gallery of Art** aanwezig zijn, waar wij een tour door het museum kregen. Daarna werd iedereen in de gelegenheid gesteld om langs alle memorials, zoals de befaamde Washington Memorial, te wandelen. Ook de American Art & Space Museum, het Spy Museum en de Mount Vernon werden in de middag bezocht. Ondanks de interesse voor alle bezienswaardigheden, was de drang toch groot om bij **Pentagon City** grote inkopen te doen in het spotgoedkope Amerikaanse consumentenparadijs. De dodenherdenking op zondag 4 mei was voor ons een geschikte gelegenheid om een bezoek te brengen aan de **Arlington National Cemetery**. Hier liggen de nationale helden zoals de gesneuvelde militairen en oud-presidenten. Wij waren door de ambassade uitgenodigd om samen met andere genodigden de doden van de Tweede Wereldoorlog te herdenken bij het Nederlandse Carillon. Bij het horen van de 'last post' kreeg iedereen de rillingen op de rug. Ook werd op deze dag een bezoek gebracht aan het **National Holocaust Museum**.

Bevrijdingsdag stond voor ons geheel in het teken van de reis terug naar Nederland. Om elf uur werden we opgehaald door een viertal SuperShuttle's, die ons naar het vliegveld brachten. De reis ging voorspoedig en 's ochtends half acht Nederlandse tijd zetten wij weer voet aan land. **Het waren tien fantastische dagen in de VS...** de B.I.L. gaat vast snel weer een keer terug naar de States!

Column: De Washington Reis; de hoogpunten van Zeno en Thijs

Op maandagochtend gaat om drie uur de wekker al. Het is het begin van een studiereis naar Washington en zoals goede commissieleden van de Commissie Buitenland betaamd willen wij als eerste op Schiphol staan. Natuurlijk staat Amir ons al vrolijk zwaaiend met een Amerikaanse vlag op te wachten. De lange reis is begonnen.

over zijn 'pills' voor de 'hay fever' die onderin zijn koffer mee waren gegaan. Persoonlijk hadden wij zo'n jongen ook even uit de rij geplukt voor een ondervraging.

Na toch een tijd gewacht te hebben konden we gelukkig met een complete groep onze reis naar het hostel voort zetten.

Dinsdagavond staat er honkbal op het programma, waar door de sportliefhebbers erg naar wordt uitgekeken. Het is erg koud, dat moet gezegd worden. Sommigen gaan daarom ook eerder terug naar het hostel, geen probleem, daar was rekening mee gehouden.

Hoe het ook anders kan laat Femke Jelles zien (oranje zonnebril). Die probeert in haar eentje een stadion van 40.000 mensen in beweging te krijgen door de wave in te zetten.

Meer dan 39 mensen krijgt ze niet gemotiveerd om mee te

doen. Ja, 39, omdat er opeens vanuit een ander vak nog drie Leidse vrouwen op komen zetten. Gezelligheid kent geen grenzen, al moeten we ervoor naar Washington D.C.!

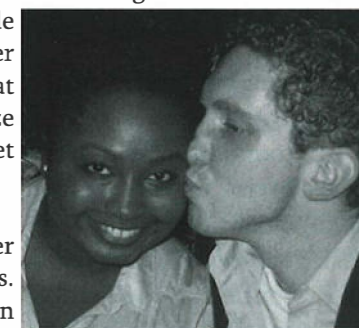
Dan de tweede excursiedag. Het is dinsdagmiddag als we bij de Brookings Institution aanschuiven voor een gesprek met professor Galston. Het is warm in het zaaltje en het was vroeg opstaan vanochtend. De jetlag hakt er al aardig in en op een moment onoplettendheid, zagen we een aantal mensen even knikbollen. Gelukkig manifesteert zich het meest op de tweede rij en in de uiterste hoekjes van de zaal. Middels een aantal tikjes op schouders zo hier en daar, een paar porren in de zij en af en toe een opzettelijk harde *kuch* c.q. *ahum*, blijven we toch bij de les en komen we de middag toch nog goed door.

We maken even een sprongetje in de tijd, want al die lezingen zijn natuurlijk heel leuk en heel aardig, maar nog net een tikje leuker

is bijvoorbeeld een receptie op de Nederlandse ambassade. Voor de gene die onder de 21 zijn is dit de eerste mogelijkheid deze week om een alcoholisch drankje te nuttigen. Gelukkig waren er voldoende drankpauzes ingelast om hier goed gebruik van te maken. De een dronk iets te veel, de ander iets te weinig, en vooral Steven liet zich de whisky erg goed smaken. Uiteindelijk resulteerde deze receptie tot een aantal gekke/ niet te vertonen/ leuke foto's, maar in ieder geval ook tot een schitterende foto van het hele gezelschap.

De receptie was zo goed bevallen dat we ook op de ambassade mochten zijn tijdens het Koninginnedagfeest. Het Wilhelmus werd luidkeels meegezongen en de bitterballen en kaassoufflés smaakten ons goed. Na dit feest belandde een select groepje (+ Marjolein) op een All American House Party ergens in de stad. Het schijnt dat de drank daar rijkelijk vloeide. Het is ook in deze context dat we even moeten komen tot het "fenomeen-Ad". Deze jongen slaagde er toch maar weer even in om een Amerikaanse schone aan de haak te slaan. Het begrip 'een-adj-e-doen' heeft hiermee een onuitwisbare betekenis gekregen, en kan zodoende meegenomen worden aan de naderende herdruk van de Van Dale. Naar verluidt zou er nog steeds met enige regelmaat sms verkeer zijn tussen deze twee. Wie weet waar het eindigt.

In het weekend ging het er iets rustiger aan toe 's avonds. De 'young ones' hadden besloten dat ze ook een avond uit zouden gaan, maar verder dan een restaurant en een cola kwamen ze niet. Het werd dus maar weer een avondje poolen of air hockeyen voor hun. De ouderen konden wel weer een biertje nuttigen in de English pub. Natuurlijk hebben we in het weekend ook hele mooie musea bezocht.

Intussen is het alweer het einde van de week en we hebben lang niet alle deelnemers van de reis de revue laten passeren, te weinig ruimte helaas. Toch hebben we van jullie allemaal genoten, laat daar geen misverstand over zijn.

Maandag was de dag van de terugreis. Onder het motto 'beter te vroeg dan te laat', stonden wij vijf uur voor vertrek van het vliegtuig alvast op het vliegveld. De terugreis verliep verder voorspoedig.

Om half acht Nederlandse tijd zetten we weer voet op Nederlandse bodem. Wij kregen een warm gevoel van binnen bij het zien van al jullie moeders en verdere familie en vrienden die jullie weer een warm welkom heette. Wij proosten nu met elkaar op de reis van volgend jaar, dat die maar weer net zo mooi mag worden.

Zeno en Thijs